

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

590.06

Hely

Idő

1926

Személy

Szerző:

Cím: *A 60 éves Állatkert legöregebb etetője a kiszabadult hiénáról*

Forrás:

Magyar Hírlap

3n

(Hely)

1926. 8. 6.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (O)

Közp. nyomt. 22 22

Szekesrovarosi nazinyomda 1923

A 60 éves Állatkert legöregebb etetője a kiszabadult hiénáról, amelyet a bosszú kergetett ki a ketrecből

(A Magyar Hírlap tudósítójától.) A napilapokban apró kommunikék jelennek meg arról, hogy a budapesti Állatkert hatvan esztendő. Hilbert Rezső igazgató úr nyilvánosságra hozta a budapesti Állat- és Növénykert rövid történetét, amelyben elmondja, hogy az ötvenes évek végén kezdtek gondolni arra, hogy állatkertet állítsanak föl és az éveken át tartó tárgyalások után végre 1866 augusztus 9-én ünnepélyesen meg is nyithatták. Az anyagi zavarokkal küzdő vállalkozás átalakult 1872-ben Állat- és Növényhonosító Társulattá, azonban így sem boldogultak, úgyhogy 1907-ben a főváros vette át, majd 1909-ben bezárták és újjáépítették.

NINCS RÉGI ÁLLAT

Most, hogy augusztus 9-én megünnepük az Állatkert fennállásának 60 éves évfordulóját, kimentünk és beszélgettünk a legöregebb örökkel, akik évtizedek óta szolgálják az állatokat.

Czerva Károly felügyelő, aki szintén régóta alkalmazottja a kertnek, szomorúan legyint:

— Elpusztultak kérem a régi állatok és a régi emberek is.

— Hogyan?

— Alig van régi állat az Állatkertben.

— Olyan állat, amely hatvan év óta lakója az Állatkertnek, tehát megalakulása óta; van-e még?

— Ó, dehogyan kérem, dehogyan, egyetlenegy sem. A legrégebb állatunk a százesztendő Sziám, amelyet Ferenc József ajándékozott 1908-ban. Ennél régebb állat nincsen. Állományunk zöme 1911—12-ből való.

Panaszosan szól, hogy hamar elpusztulnak az állatok, de még inkább az emberek, az Állatkert régi örei, akikből alig néhány strázsál a ketrecek előtt.

Fölkerestem az öreg Máté bácsit — egyike a kert legrégebb etetőjének —, aki 1899-ben szegődött el az Állatkerthez és azóta az állatok között tölti egész napját. Az apja 1866-ban, mingyárt az Állatkert megnyitásakor alkalmazott lett, a fiából is állatkerti altisztet nevelt.

Csontosarcú, napbarnított férfi Máté Mihály, akin nem látni az elmúlt évtizedek nyomát, hiszen naphosszat szabadban tartózkodik az Állatkert kellemes, jó levegőjében.

Megkérem, mondja el az emlékeit a régi Állatketről, arról, amelyre alig emlékszik már a közönség.

Lekicsinylő mosoly villan meg arcán:

— Szegényes dolog volt az. Néhány ketrec. Más semmi. Majmok, oroszán és néhány apróbb állat. Hús fillérért jött a közönség, de inkább csak vasárnap. Annyira gyenge, szálnalmas alkotmányok voltak ezek a jórészt jából készült ketrecek, hogy amikor egy jobb vasárnap után hétfőn megkezdjük a munkát, mindegyikünk kalapá-

csot, szegyet, fűrészelt velt a kezébe és elkezdtek tákolni, foldozni, javítani a megviselt ketrecek laza oldalait. Úgy nézett ki az egész, kérem, mint amikor vándorkomédiások állatsereglettel bolyonganak.

EGYEDÜL A HIÉNAVAL

— Melyik volt a legizgalmasabb emléke Máté bácsi?

— A hiéna!... Még most is ijedség borzong a hátamban, ha a hiénára gondolok. Őr voltam, kérem, és egy éjszaka, úgy fél-egy tájban, megyek a bokrok mentén az egyik sétányon, amikor észreveszem, hogy valaki jön utánam, még pedig csoszogva. Hátra fordulok, figyelem a csoszogást, még azt hittem, talán egy kutya, de amint közelebb jött hozzám az ismeretlen állat, hát kérem, meg sem tudtam moccani az ijedségtől: a hiéna volt!... Kiszabadulhatott a ketrecéből és úgy éjszaka félelgykor, amikor senki sem volt közelemben, ebben a nagy, elhagyatott csendben, kérem, két lépésnyire szemközt állott velem ez az utálatos, ijesztő állat. Beugrottam a bokrok közé, a botommal hesegettem, majd elrohantam, fölvertem a többi őrt is és puskákkal fölfegyverkezve elkezdtek terelni az állatot, hajigáltuk, botokat, köveket lödöttünk feléje, de sehogy sem akart ám visszamenni a ketrecébe. Nagynehezen — talán egy órát is tartott a hajsza — mégis csak bebújt. Odamentünk, néztük, hogy mi történhetett.

Elgondolkodik Máté bácsi és féloldalt fordítva fejét, bajuszát tapogatja, olyan arc kifejezéssel, mint aki akar még valamit mondani erről az ügyről, a kiszabadult hiénáról.

Köhint, majd kisvártatva hozzáteszi:

— Most már meghaltak a szereplők. Lehet róla beszélni... *Tetszik tudni, arra az emberre, aki a hiéna ketrecénél volt, haragudott valaki. Rettenő gyűlölet volt közöttük. Hát ez a haragos, hogy bosszút álljon a hiéna-őrön, baltával leverte a lakatot a ketrecrel, hogy a hiéna szétmarcangolja, felsalja az őrt. Nehéz volt ezt kérem bizonyítani, de hát mindenki tudta...*

MANDUR BÁCSI

Ennyit mondott az öreg Máté a hiénáról, de előadása közben, amint felidézte az éjszakai jelenetet, nagyon elkomolyodott az

arca, s mint mondotta, néha éjszakánként még most is megborzongatja a hiéna, akinék „*csúnya volt a tekintete*“.

Ezek az öreg őrök a legszívesebben beszélnek Mandur bácsiról. Jószágos derűbe melegszik az arcuk, amikor szobakerül Mandur bácsi, a majmok barátja.

Évekkel ezelőtt meghalt Mandur, aki negyvenöt éven át szakadatlanul a majomketrec mellett állott, sehogyszem akart más beosztásba menni. Azt mondotta: az ő barátai a majmok, akik becsületesebbek és ragaszkodóbbak, mint az emberek.

Ezen a Mandur bácsin nevetett évtizedeken át az Állatkert személynéje. Tavasszal és ősszel ugyanis állandó félelemben élt Mandur, mert ebben az időtájban beteged-

tek meg tüdőgyulladásban a majmok és ha elpusztultak, a rettentő haragú Serák igazgató Mandurt vonta felelősségre, még pedig a legkeményebb formában. Ha tüdőgyulladást kapott valamelyik majom, Mandur már reszketett, mert tudta, hogy a majmot nem lehet kigyógyítani a tüdőgyulladásból és az állatorvostudomány eme fogyatékosága miatt ő fog lakolni. Mégsem hagyta ott kedvenc majmait.

Elmondotta még az egyik öreg őr, hogy a vérengző fenevadak egy részét meg tudja az őr símogatni, ha hosszabb időt tölt el mellettük. Egyetlen állat van, amelyhez nem lehet hozzányúlni és ez a puma. Az Állatkert öreg altisztjei még mindig csodálkozással emlékeznek meg egy emberről, aki egy óvatlan pillanatban megsímogatta „a vad törzsek vérengző istenét: a nagy pumát“. Amikor felelősségre vonták, azt mondotta, hogy nem tehet róla. Nagyon szereti a pumát. (d. m.)